

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

Telefon št. 34.

Oživljena obstrukcija.

V poslanski zbornici je nemška opozicija včeraj zopet začela s pravo obstrukcijo. Ni sicer še razbijala po pultih, niso se še oglašale piščalke in trobentice, in sploh še ni prišlo do takih hrupnih prizorov, kakor v zadnjih dnevih Badenijevega vladanja, ali sistematično preprečevanje in zadrževanje razprav se je začelo z vso silo. Z glasovanji po imenih je nemška opozicija preprečila včeraj začetek razprav in dosegla je z njimi, da zbornica sploh ni mogla prestopiti na dnevni red. Glasovanje po imenih in prazno razpravljanje o dnevnem redu prihodnje seje je trajalo celo sejo, in nemška opozicija je zapustila bojišče z zavestjo, da je uspešno začela oživljeno obstrukcijo.

Tistega veselja, katero navdaja bojovníka, kadar se bori za pravično stvar, ni bilo včeraj opaziti na nemški opoziciji. Obstrukcijska armada šteje samo kacic 80 mož, ki so združeni pod vodstvom Schönenerja in Wolfa. Samo nemški nacionalci, nemška napredna stranka in Schönenerjevo krdelce, so se odločili za obnovev prave obstrukcije, dočim so nemškoliberalni veleposestniki, antisemitje in Mauthnerjevi pristali odklonili sodelovanje pri obstrukciji, kakor so jo opustili tudi socijalni demokratje. Dasi se je pa število obstrukcionistov zdatno skrčilo, je še vedno tako veliko, da zamore krepko in uspešno nadaljevati svojo taktiko.

Rekli smo, da mej obstrukcionisti ni pravega veselja za boj. Oprijeli so se obstrukcije, največ vsled terorizma najskrajnejših elementov, namreč tistih, kateri imajo pred očmi namen, z večnimi krizami in notranjimi boji podkopati stebre države, oslabiti njeno moč in njeno veljavo ter tako pripravljati teren za „Allddeutschland“.

Obstrukcija se je mogla smatrati za opravičeno, dokler je veljala jezikovnim naredbam, dokler so Nemci z njo hoteli izsiliti preklic po njihovem mnenju nezakonitih jezikovnih naredb. Te pravne podlage, katere mi seveda nikdar priznavali nismo, pa sedaj nimajo več. Najvišje sodišče je namreč s svojo znano razsodbo izrečno priznalo

popolne zakonitost jezikovnih naredb, in s tem izpodbilo obstrukciji pravno podlago njihovega nasprotovanja, jedino opravičenje njihovega nasilnega postopanja. Proti očitnim nezakonitostim more v gotovih slučajih biti dovoljeno, da se rabi sila, a nemška obstrukcija zdaj ne more navajati za svoje postopanje nobenega pravnega opravičenja več in je s tem postala popolnoma navaden, s plaščem imunitete zavarovan punt.

Nekatere nemške stranke uvidevajo to prav dobro. Ne samo tiste, ki so se ločile od obstrukcije in hočejo samostojno delati vladi in desnici stvarno opozicijo, ampak to uvideva tudi tisti klaverni ostank nekdanj toli mogočne nemško-liberalne stranke, kateri se imenuje sedaj nemška napredna stranka. V tem, ko je ta stranka pod Schönenerjevim zapovedništvom začela obstrukcijo, vzdihuje v svojih časopisih uprav ginljivo, zakaj jo je vlada prisilila k obstrukciji; v isti sapi, ko toži, zakaj ni vlada zakona o rekrutih uveljavila s § 14, predlaga zbornici, naj se vlada zaradi porabe § 14. posadi na zatožno klop.

Vzlic temu pa, da je v obstrukcijski armadi nekaj elementov, kateri obstrukcije niso veseli in si drugega ne žele, kakor da bi se jim omogočilo delati mirno opozicijo, ki nikomur ne škodi, vzlic temu ni nobenega dvoma, da se je z včerajšnjim dnem začel v parlamentu nov boj, kateremu ne bo kmalu konec.

Obstrukcijske stranke so tako močne, da bodo lahko zadrževale funkcioniranje parlamentarnega stroja, a da bi odnehale, na to je toliko manj misliti, ker je bilo treba v nemških strankah samih velikih in hudih bojov, predno je zmagala misel, da s tako zvano mirno obstrukcijo, kakršna se je tirala v predidčem zasedanju, ni ničesar doseči.

Nemci so bili v zadnjem zasedanju vsled pritiska veleposestnikov začeli taktiko zmerne obstrukcije, vsled katere je bilo v parlamentu mogoče vsaj nekaj malega storiti; ker pa politične stranke svoje taktike ne menjavajo tako, kakor menjava posameznik obleko, je utemeljeno mnenje,

da tudi obstrukcijske stranke ne bodo iz lepa odnehale od oživljene obstrukcije.

To store toliko manj, ker so iz njihovih vrst izginili tisti veleposestniki in antisemitje, katerim obstrukcija nikdar ugajala ni, in ker je Steinwenderjeva usoda ukrotila tudi one nacionalce in liberalce, kateri nimajo simpatij za obstrukcijo.

Novo zasedanje parlamenta se je torej začelo na način, vsled katerega ne moremo verjeti, da bi trajalo dolgo časa, ampak menimo, da bo zasedanju v nedolgem času konec in da se potem začne vladanje § 14., da se začne doba absolutizma.

V Ljubljani, 18. januarja.

Opozicijske stranke

niso jedine. Pri konferenci načelnikov leve so se potezali zastopniki nemško-napredne stranke in nemško-narodne stranke za obstrukcijo, ki se naj delazlitzimskimi glasovanji. Za tak predlog je treba vedno le 50 poslancev opozicije. Antisemitje, liberalci in soc. demokratje so proti obstrukciji, nego hočejo delati samo resno opozicijo. V včerajšnji seji državnega zbora so se zategadelj že pokazala nesoglasja mej nacionalci in socijalisti. Vzlic temu se trudijo nekateri poslanci za to, da se opozicija organizira in združi za skupno taktiko, kar se bržčas ne posreči, ako pa se doseže vendar-le kak modus organizacije, ta ne bo trpežen. „Arbeiter Zeitung“ piše glede obstrukcionistov: Gospodje na nemški levici naj nikar ne pozabijo, da niso sami na svetu in da pride prav lahko še do tega, da bo zahteval narod od njih račun, ako bodo v slepi trmi razbili parlament, od katerega se zahteva še kaj drugega, kakor odprava slovityh jezikovnih naredb. Vsi razlogi razuma se bore tako zelo proti obstrukciji, da je še vedno pričakovati, da otročje strasti ne postanejo zmagovite v trenutku, ko se gre za toli važne stvari. — Lani so bili socijalisti mej najsrdečjšimi razgrajaji v parlamentu, letos pa se njim zdi obstrukcija bedasta, otročja in državi skrajno kvarna. Časi se spreminjajo ...!

Kriza na Ogerskem.

Pogajanja mej ogersko vlado in opozicijo menda vendar ne ostanejo brezplodna. Ministerski predsednik hoče odstopiti pod sledečimi pogoji: Votirajo se razni provizori za pol leta ali, če potreba, za 1 leto. — Opravilnik parlamenta se spremeni tako, da se za bodoče tehnična obstrukcija onemogoči. — Definitivna nagodba se sprejme v smislu zakona iz l. 1887. ter se ohrani carinskopolitična jedinstvo monarhije napram inozemstvu. — Koncesije v volilnem redu se dovolijo samo v toliko, da niso nevarne ogerski državni ideji in ogerski državi. Vlada bo morala vsekakor še prijenjati, ker zahteve opozicije so precej višje, sicer bode morala parlament razpustiti.

Krečanski mohamedanci.

Princ Jurij je pozval mohamedance, ki so se mej minolimi nemiri zbrali v velikem številu v Kandiji ter zasedli krščanske hiše, naj se vrnejo takoj na svoja posestva na kmetih. Mohamedanci večinoma nočejo ubogati, ampak se hočejo rajše izseliti, kakor pa vrniti se v zapuščene in opustošene kraje v notranjih delih otoka, kjer se potikajo roparske tolpe. Veliki vezir je dobil prošnjo krečanskih begov, naj pošlje dve ladiji za izseljence. Kreta se tako čim dalje bolj čisti mohamedancev.

Francozi in Nemci.

Napetost mej Francozi in Angleži je rodila čuden sad: približanje Francozov Nemčiji. Že parkrat smo navajali glasove francoskih časopisov, ki predlagajo, naj se sklene z Nemčijo alijanca. V „Gaulois-u“ poroča Ernest Dandet, da dobiwa ta ideja vedno več pristašev ter pripoveduje, da je nedavno člen francoske vlade dejal tujemu državljanu: „Mej Nemčijo in mej nami je politika jeze in slabe volje minula. Povsod, kjer more biti Franciji koristno, bom hodil z Nemčijo roko v roki. Z efektivno alijanco pa je težavna stvar, ker so potrebni pogoji. Kakšne pogoji se nam nudijo? Rusija hoče poizvedeti baje te pogoje v Berlinu. V Parizu upajo, da se ti pogoji ne tičejo Afrike. Tako bi se rodila nova trozveza.“

LISTEK.

O bistvu Wagnerjeve glasbe.

(K jutrišnji premijeri „Lohengrina“.)

Po Verdijevi „Aidi“ Wagnerjev Lohengrin! To znači res dva orjaška koraka, katera je storila slovenska opera v letošnji sezoni naprej do vrhunca glasbene umetnosti. In če je katera izmed priljubljenih oper italijanskega repertoarja bila sposobna, premostiti prepad mej staro operno obliko in mej Wagnerjevo, je to ravno Verdijeva „Aida“, v kateri se je stari, svetovno slavni italijanski mojster, ne da bi zatajil samega sebe, vendar tako divno prilagodil Wagnerjevim idejam ter s tem sijajno pripoznal ženjalnost nemškega glasbenega velikana. Saj to je ravno prednost prave umetnosti, da ne pozna razlik, da je svetovna, splošna za vse narode.

V „Lohengrinu“, ki je četrto večje operno delo Wagnerjevo, se kaže mojster tako rekoč najbolj v svoji pravi luči. Z jedne strani se je sicer že mnogo bolj oddaljil od starih oblik nego v prejšnjih delih, z druge pa še ni postal tako obstruzen in deloma pretiran, kakor je v poznejših

svojih delih. Wagnerju je pripuščala velika njegova pisateljska nadarjenost, da si je sam zlagal besedila svojim operam, bil je torej ob enem pesnik svoji glasbi in glasbenik svojim poemom, kar je mogočno uplivalo na jednotno celotnost njegovih del.

Glavno težnjo poklada Wagner v orkester, kateri ima v vseh njegovih delih veletežavno nalogo; orkester izraža vse strasti in čustva delujočih oseb, ki z efektivno glasbeno deklamacijo popolnjujejo celoto; orkester je tako rekoč odmev ali nežna odeja, skozi katero gledamo vse vibracije njihovih src. Iz njega odmeva krik sovraštva, besnenje osvete, šepetanje ljubezni, ekstaza zamaknjenosti.

V „Lohengrinu“ se je Wagner že popolnoma osvobodil starih konvencionalnih opernih oblik z arijami, dvospevi in trospevi, ki so vsak zase odločena točka in le rahlo mej seboj zvezani z recitativi. Njegova glasba teče neprenehoma naprej, in le kadar situacija neobhodno to zahteva, združi se več glasov v impozantno donečo skupnost. Navzlic bučnosti in mogočnosti svoje orkestracije pa pušča Wagner pevcem — deklamatorjem mnogokrat popolno svobodo, in jih orkester spremlja le v tresajočih ali sem ter tja vpadajočih, dolgo zategnjenih akordih, potem pa zopet prevzame

vodstvo za dalj časa. V tem oziru je posebno karakteristično vse prvo dejanje do končnega kvinteta s zborom. Drugo in tretje dejanje z daljšimi dvospevi in ensembli se pa zopet nekoliko bolj približujeta stari operni obliki.

Karakteristični v Wagnerjevi glasbi so takozvani „vodilni motivi“ (Leitmotive), s katerimi izraža strasti in značaje oseb svojih oper; ti melodični motivi se začujejo vselej, kadar je dotična osoba delavna, ali pa kadar drugi govore o njej. Razpredeni so po vsi operi tako umetno, da tudi manj muzikalni slušalci najdejo v njih zasledovanju krasen užitek. Takih motivov je v „Lohengrinu“ pet. Najmarkantnejši je poleg Gralovega motiva, ki se začuje v visokih vijolinških legah in se potem večkrat ponavlja, in nadalje Lohengrinovega in božjesodnega motiva, izraziti takozvani prepovedni motiv na besede „Lohengrin: „Nikdar me ne sprašuj, nikdar ne pozvedavaj, odkod je moja pot, kakovo ime in rod!“ Ta melodični motiv, ki ga Lohengrin ponavlja, se potem začuje mnogokrat v raznovrstnih kombinacijah, ko je govor o misteriozni Lohengrinovi prepovedi. Okolu tega motiga se kakor strupena kača ovija in razteza skozi vso glasbeno dramo mrklil in mračni

motiv Ortrude, da slušatelj meni, da čuje strup človeške zlobe v boji s tajinstvenim čarom božje dobrote. Do vrhunca se popne ta strupeni, nesrečo oznanjujoči motiv pri besedah skrivaj do Elze se priplazivšega Telramunda: „Zaupaj mi, jaz sredstvo ti naznam, ki ti gotovost da itd.“ na konci drugega dejanja.

Predaleč bi nas vedlo, ko bi hoteli le na kratko označiti vsa ona mesta, na katerih se ponavljajo ti razni, nasprotujoči si motivi. Pazni poslušalec opere jih bode sam opazil, ko se nekoliko seznani z veleanimivim delom.

Akopram ima Wagner v „Lohengrinu“ že svoj princip: nepretrgoma tekoče melodije v orkestru, z mogočnim in raznovrstnim spremljevanjem pevskih glasov, že precej dosledno razvit, se vendar tudi v tej operi ne manjka krasnih melodičnih odstavkov, iz katerih naj omenimo le nekatere: slovo od labuda, Elzina povest, krasni peterospev z mogočnim finalom I. dejanja; velezanimiva dramatična dvospeva Telramunda z Ortrudo in le-te z Elzo ter krasni finale II. dejanja. V III. dejanji se na prvi hip prikupi jako melodično svatbeni zbor, krasen pa je tudi dolgi ljubavni dvospev Elze in Lohengrina. Celotni kralj se popne v zadnji sliki do

Slovenska izvozna zadruga za prekomorski promet.

V Aleksandriji v Egiptu živeči naš rojak, zdravnik dr. Pečnik, je razglasil naslednje navete:

„Praktična skušnja, da sodim po došlih mi pismih, kaže, da se na Kranjskem in Štajerskem dosti bolj zanimajo za prekomorski promet kot na Primorskem. Dandanes ne morem več govoriti le o mizarskih izdelkih, treba je stališče razširiti, treba je vzeti vse slovenske ročne in strojeve izdelke za izvoz v poštev, in ti so jako mnogovrstni.

Slovenci trpimo itako že na „društvo-maniji“, vsak dober rodoljub bodi člen deseterim, dvajseterim krožkom, ki so narodu vsi preporečni. Novo društvo, izvozna zadruga, bi bil že nekaj abstrakten pojem, ki nima tolike pereče, vsakdanje važnosti kot naša šolska društva. Pri malem, tlačenem narodu, ki ima toli vsakdanjega dela v lastni hiši, padajo vsa bolj abstraktna vprašanja v vodo, životarji se dalje. „Der Pechvogel glaubt nur an's Unglück“ —, zaupanja nam manjka, podjetnosti, omikancem in denarnim zavodom, kakor kaže, še bolj kot posameznikom, našim malim izdelovalcem in tovarnarjem, ki si sami ne morejo pomoči.

Bodisi kakor koli, bodi tudi solkanska mizarska zadruga trnjeva zadeva, sem vendar glede „vseslovenske izvozne zadruge za Egipt“ manj pesimističnega mišljenja.

Po mojem merodajnem mnenju bi se cela zadeva tako-le najlažje izvedla. Nekaj rodoljubov se žrtvuje dobri stvari na ljubo ter sestavi osnivalni odbor „slovenske izvozne zadruge“. Po objavah v vseh slovenskih listih se naprosijo slovenski denarni zavodi, da pristopijo zadruzi s začetnim prispevkom, recimo 100 gld. Ob enem bi bilo po listih naprositi vse slovenske zadruge, rokodelce, trgovce in tovarnarje, ki se zanimajo za izvoz, da se točno izjavijo. Na to bodi glavna skupščina interesentov, recimo v Ljubljani.

Glavna stvar odbora bi bila volitev, recimo, dveh uglednih veščakov, ki bi imela proučiti po potovanju v Egipt vse podrobnosti. Biležke in opazke teh dveh gospodov naj dajo posameznikom in zadrugam v po-jedinih slučajih direktivo in udeležencem potrebno zaupanje. Kapitalizacija izvozne zadruge bi bila potem lahka stvar. Kako naj se nadalje ta stvar izvede, moram seveda našim pravnikom in trgovcem pre-pustiti.

Začetek take zadruge naj bi bil ta, da se osnuje skladišče in prodajalnica v Aleksandriji, eventualno v kakem drugem jutrovskega mestu, kjer bi se začetkoma razni izdelki skupno prodajali. Kdor z malim, a opreznostjo začne, — bodočnost je v tem slučaju njegova!

Kakor po slovenskih časnikih čujem, nabavil si je neki tržaški Slovenec parobrod, ki bi početkoma za slovenski izvoz v Egipt zadostoval ter tu proti ogromnim „Lloydovim“ tarifom vspešno tekmoval. Slovenska izvozna zadruga bi bila tedaj i početek slovenskega pomorskega parobrodarstva!

neke, skoro bi rekel banalne melodijoznosti, s katero prav lepo kontrastuje glasbeno krasna pripoved Lohengrina o tajnostnem gradu Monsalvat in njegovih čudežih ter milote polno slovo od Elze. Neopravičeno je toraj očitane Wagnerjevih nasprotnikov, da je udušil melodijo, ker je ni znal vstvariti, vsaj za prva njegova dela in mej ta spada tudi „Lohengrin“, v katerem je, kakor rečeno, še dovolj melodije najti, bodisi v orkestralnem ali tudi v pevskem delu.

Da je Wagner našel mej mlajšimi glasbeniki fanatičnih čestilcev, a to ne le mej Nemci, nego tudi pri drugih narodih priča dogodbica, ko je pisatelju teh vrst neki italijanski glasbenik hotel dokazati svoj izrek, da jedna sama stran Wagnerja odvaga vsa Verdijeva dela, na kar se mu je seveda opravičeno ugovarjalo. Resnica pa ostane, da so Wagnerjeva dela epohalna, in da je njegova slava prodrla končno tudi tam, kjer so mu bili najhujši nasprotniki.

Ne dvomimo torej, da bode tudi pri nas tako, tem bolj, ker se je storilo vse, da se prva Wagnerjeva opera poda v kolikor možno dovršeni obliki. A.

Vse drugo naj se prečita v moji brošuri „Slovenci in mednarodni promet“.

Občinski svet ljubljanski.

v Ljubljani, 17. januarja.

Seji je predsedoval župan Hribar. Overovateljema zapisnika sta bila imenovana obč. svetnika Dimnik in Mally.

Župan Hribar se je spominjal umrlega častnega meščana, grofa Falkenhayna in pojasnil, da je vdovi brzojavno kondoliral in naprosil dvor. svetnika Šukljeja, da zastopa občino pri pogrebu ter da na krsto položi venec, pozval je obč. svetnike naj v znak sožalja ustanejo raz sedeže.

Meščana gg. Avgust Jenko in Fran Ojstriš sta na to storila obljubo kot meščana in se je za vasprijem zahvalil gosp. Jenko.

Obč. svet. Senekovič je poročal o proračunu loterijskega posojila in njegovega amortizacijskega zaklada za l. 1899. Proračun amortizacijskega zaklada izkazuje po amortizacijskem načrtu potrebnost 296.092 gl. 60 kr., pokritja na 896 gl. 84 kr. manj in se ta nedostatek na obrestih pokrije iz prebitkov mestnega loterijskega posojila. Proračun loterijskega posojila izkazuje potrebnost 66.414 gl. 44 kr., pokritja pa 71.803 gl. 39 kr., tako da znaša prebitek 5388 gold 95 kr. Obč. svet je proračun odobril.

O prepustitvi nekoliko mestnega sveta na Barju v svrhu melioracijskih poskusov na Barju je poročal obč. svet. dr. Hudnik in je predlagal, naj se v tej zadevi 13. decembra storjeni sklep obč. sveta premeni v toliko, da se opusti zahtevana letna odškodnina po 40 gl. in se svet prepusti erarju brezplačno. — Sprejeto.

Ponudba Fr. Pavloviča, da mu mestna občina odkupi vrt ob bodoči Miklošičevi cesti, o kateri je poročal obč. svet. Lenče. je bila kot pretirana odklonjena.

Obč. svet. dr. Hudnik je poročal v zadevi nakupa bivše Gallettove hiše. Obč. je bil dne 11. oktobra 1890 sklenil, najeti pri mestni hranilnici posojilo 32.000 gl. za nakup Gallettove hiše. To se je zgodilo. Sedaj pa zahteva dež. odbor, da mora občina zadobiti za ta svoj sklep dovoljenje deželnega zbora. Poročevalec je predlagal, naj se sklep z dne 11. oktobra 1890. naknadno odobri in naj se magistratu naroči, da izposluje potrdilo dež. zbora.

Župan Hribar je konstatoval, da je navzočih 24 občinskih svetnikov, na kar je obč. svet soglasno sprejel poročevalcev predlog.

Obč. svet. Hudnik je poročal o prizivu Terezije Maurerjeve proti naročilu glede odstranitve hodnikov, in o prizivu kneza Auersperga proti naročilu, da mora predložiti parcelacijski načrt za svet, na katerem je stal knežji dvorec. Obč. svet je sprejel poročevalcev predlog in zavrnil priziv Terezije Maurerjeve ter sprejel dodatni predlog svet. Žužka, naj se rekurentinji ukaže prenarediti vrata, potem pa zavrnil tudi rekurz kneza Auersperga.

O oddaji dimnikarskih del pri novi topničarski vojašnici je poročal obč. svet. Žužek in je predlagal, naj se oddajo firmi Stricel & Vrhovec za l. 1899. in 1900. in to za plačilo letnih 228 gl., od katere svote spada na mesto 62 gl. 40 kr., ostanek pa na erar. — Sprejeto.

O prizivu Marije Grumnikove proti naročilu, da mora kletne odprtine pri svoji hiši v Franciškanskih ulicah zavarovati, je poročal obč. svet. Žužek in je bil po njegovem predlogu priziv odklonjen.

O nakupu stavbišča za novo ubožnico je poročal obč. svet. Žužek. Pojasnil je posamične ponudbe in predlagal, naj se nakupi svet Adolfa Hauptmanna v Vodmatu, ki meri 2415 štirjaških sežnjev in je po 4 gl. za štirjaški seženj na prodaj, toda s pogojem, ako prepusti Ad. Hauptmann mestni občini brezplačno ograjo in barake ter za ceto potrebni svet. Za nakup naj se porabi znesek 1168 gl., obstoječ iz raznih volil, za pokritje ostale kupnine pa naj se porabi del glavnice za kar naj magistrat izposluje privoljenje dež. odbora.

Podžupan dr. vit. Bleiweis-Trsteniški je izrekel mnenje, da o bodoči ubožnici vendar ni možno sklepati, še predno je napravljen načrt. Podlaga nasvetu je svoječasi županovo poročilo o zgradbi ubožnice, katera podlaga pa ne more zadostiti. Vzor je menda ubožnica v Elberfeldu. Ako se hoče zgraditi ubožnico po tem vzoru za sto bolnikov, se zgradba

znatno podraži, ker so v Elberfeldu posebni spalnici prostori za uboge in zopet posebni prostori, v katerih se mude čez dan. Če se zgradi ubožnica za 100 oseb, bodo troški za osebo po 1000 gl. Pri tako velikem izdatku je pač najprej potrebno, da se poprej napravi načrt, da se more presoditi, bo-li prostor primeren. Sploh je pa na govorik mnenja, da ni treba novega prostora kupiti, ker ima občina nasproti trnovski cerkvi zadosti velik prostor na razpolago, ki je prav primeren za ubožnico. Vrta ubožci pač ne bodo obdelovali, kakor se je mislilo, ker so večinoma pohabljeni. Vprašanje je tudi, če se bo stara ubožnica mogla prodati, kakor se je računalo, ker ni za nobeno rabo. Morda bi zadoščalo za sedaj, da se zgradi za kacic 50 ubožcev poslopje, trdnjši ubožci pa naj ostanejo v sedanjem poslopiju. Tudi je misliti, kako bo v novi ubožnici s hrano. Govornik je predlagal, ker se mu ne zdi koristno, da se vsi zavodi kupijo v Vodmatu, naj se magistratu naroči, narediti najprej potrebne načrte, potem naj so sklepa dalje.

Župan Hribar — ki je odstopil predsedstvo starosti obč. sveta Zabukovcu — je naglašal, da je treba najprej vedeti, kje se bode zidala ubožnica, predno se naredi načrti. Obč. svet je že sklenil, da v spomin na cesarjevo petdesetletnico se zida ubožnica za 100 ubogih. Ta sklep se je naznanil vladi in cesarju in se torej ne more več premeniti. Ako bi se zidala ubožnica po vzgledu elberfeldske, bi bili troški manjši, ker so projektirane velike spalnice za 40 ljudi in bi bilo torej manj zidov treba. Ako bi troški presegali 75.000 gl., se da lahko napraviti alternativni načrt, po katerem bi spalnice služile tudi kot prebivališče. Govornik je pojasnil, da v Trnovem ni možno zidati ubožnice, ker bi vedno dotičnega sveta bilo oddati za regulacijo in bi bilo treba kupiti dve sosedni hiši, kar bi stavbo silno podražilo. Po projektu imeli bi ubožci hrano doma. Sezidati ubožnico za 50 oseb, ostale ubožce pa pustiti v sedanji ubožnici, nikakor ne gre, ker bi bilo potem skrbeti za dvakratne režijske troške. Stara ubožnica se bo lahko prodala. V proračunu je nje vrednost določena na 10.000 gl., a toliko je samo stavbišče vredno. Najprej je določiti svet, kjer se hoče zgraditi ubožnica, potem je narediti stavbeni program in na podlagi tega šele načrt. Z ozirom na to je govornik predlagal, naj se sprejme odsekov predlog.

Po kratki debati, v kateri so se obč. svetniki Velkavrh, Pavlin, Kozak in Predovič izrekli za odsekov predlog, in po kratki polemiki mej podžupanom drom. vit. Bleiweisom in županom Hribarjem je poročevalec obč. svet. Žužek še s strokovnjaškega stališča pojasnil zadevo, na kar je bil sprejet odsekov predlog.

Seja se bode nadaljevala jutri.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 18. januarja.

— **Osebnosti.** Častno svetinjo za štiridesetletno zvesto službovanje so dobili: učitelj-voditelj v Naklem, g. Jos. Traven, vpokojeni učitelj v Škofji Loki, gosp. Ivan Zettel, dalje Ivan Jezeršek v Škofji Loki, dekla Katarina Furlan v Senožečah in babica Jos. Medved v Novem mestu.

— **Farizejstvo „Narodovo“.** Pod tem nadpisom nas včerajšnji „Slovenec“ prav pošteno ošteva, ker smo bili tako predrzni, da smo ugovarjali proti pornografski propovedi nekega jezuita. Če vam je prav, da se take reči razpravljajo v cerkvi, mora nam tudi prav biti, ker v tem pogledu imate duhovniki zadnjo in odločilno besedo! Odklanjamo pa očitane, da smo se hlinili. Prejeli smo od odličnega gosp. pismo, v kojem se je britko pritoževala nad omenjenopridigo. Ko smo potem še od drugih strani čuli pritožbe, bili smo mnenja, da je naša dolžnost, ponižno ugovarjati proti svinoslovju, katero se vender ne bode gojilo pa naših cerkvah. Če „Slovenec“ cerkev na jedno vrsto stavi z gledališčem, ali pa posameznim leposlovnim listom, kaže s tem le veliko svojo najivnost. Ravno take naivno je, če se misli, da take polnosti, kakor jih je jezuit z lece prodajal, poslušalce spokore. Nasprotno, to je najboljša reklama za tiste, ki so svoj čas avinjonškemu škofu davek plačevali!

V drugem pa spada ta zadeva ne na leco in ne v javen list: če ima kdo kako pritožbo, obrne naj se do kompetentne oblasti. Pa še celo pri teh oblastejah je navada, da se take in jednake zadeve tajno razpravljajo. To je gotovo modro, in naj so očetje jezuitije in redaktorji „Slovenca“ desetkrat drugega mnenja! Sicer pa: kakor vam drago! Če hočete boljše svetlobo spremeniti v kloake — svobodno vam; samo od nas ne zahtevajte, da naj potem ljudstvo prigovarjamo, da naj otroke v cerkve pošilja! S tem je za nas ta slabo dišeča zadeva dognana!

— **Društvo zdravnikov na Kranjskem.** V svoji seji dne 17. t. m. razpravljalo je društvo o notici „Slov. Naroda“ z dne 16. t. m., v kateri se je dvema členoma nekako predbacivalo, da sta izdala tajnost društvenih razprav o znani zadevi. Oba gospoda sta s častno besedo izjavila, da je to predbacivanje popolnoma neosnovano, in zaradi tega radi preključimo sum, kateri se je bil izrekel v prej omenjeni notici. Načelnstvo društva nam tudi naznanja, da bode storilo potrebne korake za obrambo časti zdravnikov, ki so se baje javno z lece ločili v poštene in nepoštene zdravnike.

— **Wagnerjev „Lohengrin“ na slovenskem odru.** Naša slovenska opera pripravlja se na velik muzikalen dogodek. Dne 19. t. m. bo prvič vprijetorjena velika muzikalna drama Wagnerjevega „Lohengrina“ na slovenski pozornici deželnega gledališča v Ljubljani, in to je v istini dogodek, ki mora vzbuditi vsestransko priznanje in zanimanje. Wagnerjeve opere bile so doslej nekakša predprava največjih gledališč, kajti ne le da je treba za nje umetniško proizvajanje pravih pevcev umetnikov — tako solistov in zbora — treba je za dostojno inscenacijo tudi ogromnih žrtev. Intendanca slovenskega gledališča ni se strasila niti truda niti žrtev. Potrebni rekviziti, kakor meči, ščiti, čelade, labod itd. naročeni so iz Berlina, kostumi za vse soliste in ves izdatno pomnoženi zbor so popolnoma novi, jako krasni in stanejo okroglo 700 gl. Ako se k temu prištevajo še stroški za rekvizite in muzikalije — pokaže se skupni strošek nekaj čez 1000 gl. — Pritej svoti pa niso upoštevane tantijeme za skladateljeve dediče in honorari za pomnoženi zbor. Opera pripravlja se že več tednov in so se vršile nepretrgano skušnje vsak dan. Poleg ansambl-skušenj bile so 3 orkestralne skušnje, in popolni vspeli opere je danes zagotovljen. Slovensko občinstvo torej ne bode zamerilo intendanci, ako je cene prostorov za premijero izdatno zvišala. Ves bruto dohodek prve predstave ne pokrije niti dnevnih stroškov. Dolžnost občinstva je, da dokaže svoje priznanje in hvaležnost za toliko truda in toliko žrtve z obilnim obiskom. Pričakovati je pa tudi, da nas ne pozabijo prijatelji umetne glasbe izven Ljubljane!

— **Iz učiteljskih krogov goriških** se nam piše: „Soči“ ne da miru učiteljsko vprašanje. Kadar je v zadregi z gradivom, pa se zažene v učiteljstvo, ki tirja to, kar mu gre po božji in človeški postavi. V številki od 13. t. m. že zopet po svoji navadi bega občinstvo. Mej drugim trdi, da se ni niti eden laški učitelj oglašil javno po listih, da bi zahteval deželni šolski zalog in zboljšanje gmočnega stanja učiteljstva. To je očitna neresnica, kajti v „Corrieru“ in v „Sentinelli“ so bili kaj ostri članki v tem zvezi in neki učitelj, g. D. je gospoda Gabrščka v goriški čitalnici celo tedaj opozoril na „Sentinelli“, kako piše ona ali pa „Soča“. To je res, da se niso laški učitelji oglašili za deželni šolski zalog, ker jim to tudi mar ni, kakor tudi nam slovenskim učiteljem. Mi zahtevamo zboljšanje plač, za drugo se ne brijamo, vse drugo je stvar poslancev. Mi bi ravno tako lahko zavrnil „Sočo“, da se ni nobena slovenska občina oglašila za deželni šolski zalog, (vsaj kolikor je meni znano), dočim so vse furlanske občine ugovarjale proti zalogu. Mi bi sicer želeli, da se kmetu ne nalagajo nova bremena, ako bi bilo mogoče denar v ta namen dobiti drugje ali ako drugače ne gre — mora plačati oni, komur šole največ koristijo. Sicer pa bi kmetje ne propadli gmočno, ako bi doprinesli še jedno ali dve kroni za vzgojitelje svojih otrok. Že marsikateri davkoplačevalec je izjavil — ko so se mu rastolmačile razmere — par litrov

ianj popijem, pa bo. Bogatini pa tako
hko plačajo eden ali dva petaka več na
to, tega ne bodo občutili in ako bi jih ne
ila „Soča“ razdražila, bi se ne bil nikdo
menil za povišanje šolskih doklad, ako bi
e bile zboljšale plače. Sicer se tudi zdaj
i bat, da bi davkoplačevalci nasprotovali,
ar priznavajo opravičene naše tirjatve,
azen ako bi bili razdraženi po „Soči“. Zato
veseljem pozdravljamo sklep ital. po-
lancev, ki so slednjič vendar le uvideli
otrebo, da se učiteljstvu zboljša gmotno
stanje. Naše poslance pa prosimo, naj ž
ijmi glasujejo, da na ta način dokažejo,
la so naši prijatelji in prijatelji omike in
napredka. S tem nikakor ni re-
šeno, da naj ustavijo boj za
leželni šolski zalog, ampak ta
boj nadaljujejo, dokler ne dosežejo svojega
smotra.

— Pisarna trgovske in obrtniške
zbornice se nahaja v I. nadstropju poslopja
meščanske imovine — šolski drevored.

— Umrl je v Grižah trgovec in po-
sestnik gosp. Ernest Širca star šele 46 let.
N. v m. p.

— Telovadno društvo „Gorenjski
Sokol“ v Kranju imelo je dne 14. t. m.
svoj redni občni zbor in voljeni odbor kon-
stituiral se je naslednje: Ciril Pirc, sta-
rosta; Ivan Rakovec, podstarosta; Janko
Sajovic, tajnik; Ivan Jagodic, blagajnik;
Janko Engelman, predelovavec; Janko Pol-
lak, četovodja; Jakob Killer, Vinko Majdič,
Ivan Valenčič, odborniki. Občnega zbora
vdeležilo se je 41 členov.

— Bolnica v Kandiji pri Novem
mestu. Ravncar je izšlo letno poročilo
bolnice usmiljenih bratov v Kandiji pri
Novem mestu za l. 1898., katero daje na-
tandem pregled srednjega in velekoristnega
delovanja tega zavoda. V l. 1898. je bila v
tej bolnici oskrbovanih bolnikov 802. Od teh
je bolnice zapustilo ozdravljenih 547, zbolj-
šanih 146, neozdravljenih pa 22; umrlo je
32 bolnikov, v oskrbovanji pa jih je ostalo
koncem leta še 55. — Bilo je torej 68,20%
ozdravljenih (odbitkom tuberkuloze 71,50%)
18,20%, zboljšanih in 2,74% neozdravljenih.
Umrlo jih je odbitkom 6 umirajočih prive-
denih 3,86%. Število sprejetih bolnikov v
raznih mesecih bilo je sledeče: novembra
82, septembra 69, julija, avgusta in decem-
bra po 68, januarja 65, junija 64, marca
61, februarja 60, aprila 54, majnika in ok-
tobra po 53. Tekom leta 1898. se je spre-
jelo 280 bolnikov več nego leta 1894. 143
več nego leta 1895., 120 več nego
leta 1896. in 28 več nego leta 1897.
Število oskrbovalnih dni vseh bolnikov
snaša 14417. Na vsacega bolnika pride
povprečno 17,97 dni. Vsak dan se je oskrbo-
valo povprečno 39,49 bolnikov. Razun
sgoraj navedenih v bolnico sprejetih bol-
nikov, oglašilo se jih je, kakor druga leta
tudi v letu 1898, mnogo za izvršitev raznih
operacij, za obvezo ran in za odstranitev
slabih zob. Operacij je bilo izvršenih vseh
skupaj 294. Od operirancev jih je ozdravelo
240, 32 se je zboljšalo zdravje, umrl je
jeden, 21 pa jih je še v bolnici. 88 ope-
racij se je izvršilo v narkozi s kloroform-
mijem, 24 v narkozi z bronovim etrom, v
drugih slučajih pa so se porabljala veči-
noma razna lokalna anestetična sredstva z
dobrim uspehom. Konvent usmiljenih bratov
končuje svoje poročilo s prošnjo za na-
daljnjo podporo in mi ga toplo priporo-
čamo, ker v polni meri zasluži najizdatnejšo
podporo.

— Ljudska kopel. Obč. svet je svoj
čas sklenil, zgraditi v spomin na cesarjevo
vladarsko petdesetletnico ljudsko kopel. V
sinočni seji obč. sveta je župan Hribar v
svojem govoru glede ubožnice povedal, da
se načrti za to kopel že izdelujejo in sicer
jih dela firma Brückner & Comp v Gradcu.
Projektovana je pršna kopel.

— Požar. V Lupinici poleg Šmartna
pri Litiji je v noči od ponedeljka na torek
zgorel znani Pilarjev mlin. Doslej se še ne
ve, kako je ogenj nastal.

— Zgodovinsko-zemljepisnega kluba
„Šumadije“ v Pragi VI. redna seja še vrši
v četrtek 19. t. m. ob 7. uri zvečer. Na
vzporedju je predavanje: „Kras in pomen
njegovega pogozdovanja“.

— Sumljiv oigan se je te dni klatil
v ljubljanski okolici. Popival je v Podmol-
niku, v Sostrem, v Zadvoru, kjer je krč-
marju prodal velik nož, in v Bizoviku, ter
pripovedoval, da je na Dolenjskem nekoga
zaklal. Ko je v Bizoviku nekdo obvestil

orožnike o tem sumljivem človeku, je oigan
pobegnil.

— Konji splašali so se včeraj zvečer
na Poljanski cesti Predovičevemu hlapcu
Martinu Zagorjanu. Hlapec, ki je držal konja
za vajeti, je padel in sta ga konja vlekla
za seboj po tleh. Ko je vajeti spustil, šla
sta mu dve kolesi čez desno nogo, vendar
ni bil tako poškodovan, da bi ne bil mogel
še hiteti za konjema, katera je pri Predo-
vičevi hiši še vjel.

— Trgovska in obrtniška zbornica
v Celovcu je včeraj in to petindvajseto pot
izvolila g. Karola Hillingerja svojim pred-
sednikom.

— Z Vranskega se nam piše: Kon-
cert slovenskega pevskega društva „Vran-
ska Vila“ z dne 15. t. m. obnesel se je
sijajno. To pevsko društvo kaže po številu
in kakovosti, da je jedno prvih na sloven-
skem Štajerskem. Pri tem nastopu videl se
je opetovano zdaten napredek v predna-
šanju lepih skladb in složnem, lepem obna-
šanju društvnikov. Vse je bilo veselo in
ples po koncertu je trajal do rane ure. Da
se je to pot posebno živahno in navdušeno
pelo, provzročila je hvaležnost in veselje
društvnikov nad obilno udeležbo cenjenih
gostov iz Celja, Žalca, Braslovca, Št. Pavla
itd. Pesen „Po zimi iz šole“ je posebno
ugajala in se je morala ponoviti. Razvijaj
se „Vranska Vila“ pod izbornim vodstvom
svojega neumornega predsednika, gospoda
Karola Schwentnerja in blaži sroa človeška
bolj in bolj, sebi v čast in v prid domovini
slovenski!

* Očuh — umoril sina. V Pragi se
je vršila sodna obravnava proti kmetu Pro-
šek iz Krála pri Svati. Pred leti se je
oženil s postarno vdovo Holeček, ki je imela
tri večje sinove. Očuh ni mogel videti teh
otrok in pregnal jih je končno z doma.
13. novembra l. l. je prišel 19letni Ivan z
dedom Neumannom na poset k materi. Pro-
šeka ni bilo doma. Ko se je okoli polnoči
vrnil, je našel pri ženi njenega očeta in sina.
Kakor besen je planil na oba, ju vrge na
tla ter ju pretepal. Napadeno sta hotela
bežati, a surovež je zaklenil vrata, zgrabil
puško in hotel vse tri ustreliti. K sreči mu
je vzel nekdo puško, a blaznik je planil
z nožem na Ivana ter ga zabodel. Obsojen
je bil le na 6 mesečno ječo.

* Umor in samomor radi nesrečne
ljubezni. Na Dunaju je včeraj mlad te-
sarski delavec, Ivan Biedermann, ustrelil
na cesti v Ottakringu 24letno služkinjo
svojega mojstra, Franciško Spöttl, da je
takoju mrtva obležala, potem je tekkel par
korakov naprej ter tudi sebi prestrelil prsa.
Biederman je bil zelo zaljubljen v gospo-
darjevo služkinjo, toda dekle ga vkljub več-
kratnim prošnjam, naj bi postalo njegovo,
ni hotelo uslišati. To ga je tako bolelo, da
se mu je končno nekoliko zmehlo v glavi,
vseled česar je menda tudi storil ta grozni čin.

* Štiriletni morilec. Iz Bijeline po-
ročajo, da je v Magnojeviči štiriletni Dimi-
trij Parič umoril s sekiro svojo dveletno
sestrico Jovanko. Stariši so ju pustili same,
in tako se je zgodila ta strašna nesreča.

* V lastni mreži utonila. Kakor po-
ročajo iz Bune ob Neretvi, sta ribiča Ibro
Rasid in Ibro Demirovič nedavno ribarila
v Neretvi. Toda mahoma jima je priplul
nasproti velik hrod lesa, kateremu se nista
mogla več umakniti. Čoln se je zvrnil;
ribiča sta padla v mrežo ter se tako za-
pletla v njo, da sta utonila. Neki doček
je gledal od daleč ta žalostni prizor, ne da
bi bil mogel pomagati.

Telefonična in brzojavna poročila.

„Slovenec“ in poslanci.

Dunaj 18. januarja. „Vaterland“
in „Reichswehr“ prijavljata danes brzo-
javke iz Ljubljane, v katerih se poroča, da
je „Slovenec“ priobčil članek, ki zahteva
prestop slovenske delegacije v opozicijo. Ta
članek je v poslanski zbornici obudil občno
veselost, ker je vsled političnega polo-
žaja in s ozirom na obstrukcijo nemških
opozicijskih strank proti zakonu o re-
krutih zahtevani prestop v opozicijo poli-
tična neumnost. „Slovenska krščanska na-
rodna zveza“, ki je imela danes ob 10. uri
dop. sejo, se je bavila tudi s tem nasvetom.
Nekateri „Slovenčevi“ stranki pripadajoči
poslanci so našemu poročevalcu in lastne
inicijative povedali, da ni ne jeden po-
slanec „Slovenčevih“ mislil.

Razširjenje slovenske gimnazije.

Dunaj 18. januarja. Vlada je voljna
razširiti slovensko nižjo gimnazijo v Ljub-
ljani v popolno gimnazijo in je že storila
v to potrebne informativne korake.

„Slovenska krščansko-narodna zveza“.

Dunaj 18. januarja. Danes dopo-
ludne je imela „Slovenska krščansko-na-
rodna zveza“ sejo, v kateri so razni govor-
niki dali izrazno veliki in utemeljeni neza-
dovoljnosti z vladajočimi razmerami. Z ozi-
rom na položaj in z ozirom na to, da poteče
še precej časa, predno pride do glasovanja
o nagodbi, se je sklenilo, naj klub še po-
čaka, predno se odloči glede nadaljnega
svojega postopanja.

Obstrukcija v nagedbenem odseku.

Dunaj 18. januarja. Danes ob 10.
uri dopoldne je imel nagodbeni odsek
sejo. Nemci so takoj začeli z obstrukcijo.
Najprej so se na dolgo in na široko prito-
ževali, češ, da niso dobili pravočasno vabil
na sejo, potem pa je začel Lecher govo-
riti o nagodbi in je govoril nepretrgoma do
konec seje do polu 1. ure ter zaključil
svoj govor z naznanilom, da bo še nade-
ljeval svoj govor v petek.

Govorica.

Dunaj 18. januarja. Ko so se člani
nagodbenega odseka po današnji seji razšli,
raznesla se je govorica, da nagodbeni odsek
ne bo imel nobene seje več, in da se tudi
poslanska zbornica več ne snide, nego da
ministeraki predsednik grof Thun prav v
kratkem zborniškem predsedništvu nazna-
ni konec zasedanja. Te govorice, glede
katerih ni mogoče reči, v koliko so uteme-
ljene, so najbrž nastale vted tega, ker je
grof Thun, prišedši od cesarja v nagod-
beni odsek in videvši postopanje nemških
strank, s Kaizlom zapustil sejo in se z
ministri sešel v ministeraki konferenčni
sobi, kamor sta bila na važno posveto-
vanje povabljeni tudi Jaworski in Engel.

Vlada in desnica.

Praga 18. januarja. „Národní Li-
sty“ javljajo, da se je parlamentarna ko-
misija desnice v svoji včerajšnji seji bavila
s političnim položajem, in da se je sklenilo
zahtevati, od vlade, naj stori kar treba, da
se pojasni razmerje med njo in desnicco. Na
prihodnjo sejo se povabi ministri Dipauli,
Jedrzejowicz in Kaizl in od njih se bode
zahtevalo, naj vlada pojasni vse svoje na-
mene za prihodnost.

Ravnopravnost v Šleziji.

Opava 18. januarja. Novi deželni
predsednik grof Thun je poklical k sebi
vse okr. glavarje in jim naznanil, da stopi
s 1. marcem v veljavo naredba, po kateri
morajo politična oblastva s češkimi in polj-
skimi strankami češki, oziroma poljski ura-
dovati in vse vloge reševati v tistem
jeziku, v katerem so spisane. Zajedno je
deželni predsednik strogo naročil, da se
mora ta naredba točno in natančno iz-
vrševati.

Ogerska kriza.

Budimpešta 18. januarja. V da-
našnji seji magnatske zbornice je kardinal
nadškof Vassary interpeliral ministerskega
predsednika glede položaja Banffy je od-
govoril, da vlada za nastali položaj ne
more biti odgovorna. Stori la je vse, kar je
bilo v njenih močeh, da prepreči ex-lex
stanje. Že od 6. septembra je bilo jasno,
da nagodbeni in budgetni provizorij ne
bode ta pravočasno dognana. Vlada je sto-
rila vse, da se porazume z opozicijo, a ker
porazumljenja ni bilo doseči, mora državno
upravo tudi v zvezi ex-lex položaju dalje vo-
diti. Zednji čas se je začela nova transak-
cija z opozicijo. Vlada je pripravljena na
žrtve, na noben način pa ne more pripu-
stiti, da bi terorizem manjšine premagal
voljo večine. Vlada smatra obnovitev na-
godbe za svojo najvažnejšo nalogo, z ozi-
rom na pogajanja z opozicijo, pa ni v stanju,
razviti obsežnega skrajnega programa. Kar-
dinal Vassary je vzel Banffyjevo izjavo v
vednost, pa kar je grof Emerih Szécheny
predlagal, naj se sklene adresa, v kateri se
izreka žalost nad nastalimi razmerami in
se krona prosi, naj jim čim prej naredi
konec. Razprava o tem predlogu je določena
za ponedeljek.

Dijaški lagradi v Italiji.

Palermo 18. januarja. Vsled neke
ministerske odredbe glede izpitov so visoko-
šolci prouzročili včeraj na vsedilišču velike
lagrade. Razšli so vse šipe, polomili vrata
in klopi, demolirali pedalove stanovanje,
poskušali ugnati pohištvo in snatno poško-

dovali tudi poslopja. Vsedilišče mora sedaj
policija stražiti.

Narodno gospodarstvo.

— Državne železnice. Lokalna proga

Č. Lipa Niemes preide iz rok c. kr. držav-
nih železnic v posest c. kr. priv. Ustje-
Tepliske železniške družbe. Prevzetje te
lokalne proge, na kateri je oskrbovalo obrat
c. kr. državno železniško ravnateljstvo v
Pragi, se je v noči od 78. na 28. decembra
l. l. izvršilo. Isto tako se je kolodvor v Č.
Lipi (mesto) lokalne proge Lipa Niemes za-
pril in se je odpravljane potnikov, prtljage,
brzi in v tornih pošiljatev preložil na kolo-
dvor Ustje-Tepliske železniške družbe v
Č. Lipi. Vozni red in tarifi se niso premenili.

Omadeževan.

(Povest iz Nizozemske.)

Sodni predsednik je končal. Rekel je,
da je slučaj brez dvombe očitno razžaljenje
najsurovejše vrste, a da se mora ozir jemati
na razmere. Moža, ki si stojita tu kot to-
žitelj in obtoženec nasproti, sta si bila pred
letom dni najboljša prijatelja; jeden je delal
za trgovino družega in iz tega razvilo se
je občevaranje, kakor mej sorodniki. A obitelj
jednega, nepremožnega, postala je od leta
do leta večja, in kar je pri prijatelju za-
služil, ni več zadostovalo. Že je bil postal
prijatelj dolžnik. In necega dne je uvidel,
da to ne sme in ne more iti več tako na-
prej — z velikim pogumom začel je lastno
podjetje in posrečilo se mu je z velikimi
žrtvami poplačati prijatelju dolgove ter
svoje mlado podjetje utrditi. Dokler se mu
je še slabo godilo, bilo je razmerje s seda-
njim tožiteljem skoraj isto ostalo kakor prej.
čim se je pa jela njegova trgovina dvigati,
in je postal tako konkurent prejšnjega svo-
jega gospodarja, mu je bil ta prijateljstvo
odpovedal, in od tega trenutka se je bila
začela cela vrsta spletk in zasledovanj, s
katerimi se je hotel prekositi trgovec tek-
mecu maščevati. In ni manjkalo dosti, da
bi bil mlado podjetje uničil. Ko pa izpod-
rinjeni trgovec le ni nehal obrekovati in
preganjati ga, nastala je jeza njegova tako
velika, da se necega dne ni mogel prema-
gati, ter je na neko zbadljivo opazko svo-
jega sovražnika, storjeno na javnem mestu,
odgovoril z udarcem v obraz. Ta udarec je
gotovo protizakonito dejanje, čin samopo-
moči in kaznovati se mora, akoravno —
tako je končal predsednik — z najmanjšo
dopustljivo kaznijo.

Ves dogodek je bil za udeležence tako
nezanimiv, da je komaj kdo opazil, kako je
tu sodnik prav za prav postal zagovornik.
In pri tem predsedniku je bilo malokdaj kaj
zabavnega slišati. Bil je sodnik po starem
kopitu. Korekten do pičice, a strogo pra-
vičen. Nikdar ne bi bil on vedé komu kri-
vice storil — nikdar! Tudi ni trpel nikake
prešernosti. To so vedeli najbolje oni go-
spodje zagovorniki, ki so imeli navado, s
hitro besedo govor prestriči, ali celo s ka-
kim dovtipom svoj uspeh doseči. Stari rav-
natelj deželnega sodišča, Brooswin, tega ni
trpel; pri njem se je moralo z dokazi delati.

Vse jedno — dva človeka iz takozva-
nega boljšega kroga sta se v „kraljevskem
dvoru“ tepla — in vredno je bilo, obstati.

Eleganten mlad gospod s prijaznim,
malo zagorelim obrazom, vstopil je šele mej
obravnavo v prostor za poslušalce, a videti
mu je bilo, da ni prišel tolikanj radi „do-
godka“, kakor iz zasebnih vzrokov. Večkrat
je smeje predsedniku pokimal; a ta je le z
jednim očesom namižikal; tu ni poznal ni-
kakih privatnih razmer.

Zastopnik tožiteljev je vstal in se
zmagonosno ozrl krog sebe. Brez dvoma
imel je pripravljeno še kako ostro besedo,
kako zanimivo presenečenje.

„Opis dogodka“, začel je, „ki nam
kaže obtoženca tako malo krivega, opira se
največ le na podatke obtoženca samega,
kateri je v kričeh barvah opisal razžalje-
nja in oškodovanja, ki so se baje njemu pri-
merila. Ako bi bila njegova verjetnost vzvi-
šena nad vsak dvom, potem bi seveda za
mojega klienta stvar slabo stala. A temu
nasproti me veže dolžnost, na to opozoriti,
da je bil obtoženec že kaznovan, kaznovan
radi hudodelstva.

Mož, o katerem se je tu govorilo, je
prebledel. Na predsednikovo vprašanje, je li
to istina, bilo je nekaj časa vse tiho. Mož
se je moral premagovati, da ga ta udarec
ne padere. Krčevito oklenila se je njegova
roka ograje in globoko je vzdihnil.

(Dalje prih.)

Darila.

Uredništvu našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda: G. Franjica Majzeljeva, v Belicerkvi 7 K, nabrane dne 15. t. m. v veseli družbi gg. Novomeščanov. — G. Josip Kostanjevec, nadučitelj v Litiji, 10 K 90 v., nabral v veseli družbi pri Kerznarju. — G. Ivan Bajželj, v Jesenicah na Gorenjskem 9 K 32 v., in sicer 6 K, ki jih je zlicitiral G. P. za „podvezo“ v gostilni g. Višnarja; 3 K 32 v. pa so darovale gospici Emica in Rozinica, g. Pongratz, Klinar, Gustin in Bajželj. Skupaj 27 K. 22 v. — Živeli rodoljubni darovalci in njih nasledniki!
Za Prešernov spomenik: G. Anka Goričar in Anka Lipold, 14 K 40 v., nabrali mej mozirskimi rodoljubi za spomenik prvaku pevec in vzoru Slovencev. — G. A. Š. 2 K — G. Tonči Majzeljeva 7 K, nabrane dne 15. t. m. v veseli družbi novomeških gg. pevec. — Skupaj 23 K 40 v. — Živeli vsi darovalci in njih posnemovalci!

Za prebivalce mest, uradnike i. t. d. Proti težkotam prebivanja in vsem nasledkom mnogega sedenja in napornega duševnega dela je upravnobno potrebno domače zdravilo pristni „Moll-ov Seidlitz-prašek“, ker upliva na prebavljenje trajno in uravnavno ter ima olajševalen in topilen učinek. Škatljica velja 1 gld. Po pošt-nem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, na DUNAJI, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. Manj kot 2 škatljici se ne pošilja. (59—1)

V visokih in najvišjih krogih pijejo se čaji znane trdke „Thee Messner“ (ces. kralj. dvorni založnik). Choicest Lapsang Souchong leta 1898 (100 gr. v zavojčku à 75 kr.) in carski čaj (à 1 gld.) se posebno priporočata običnost. — Dobivata se pri Ant. Stacul-u, nasl. Ivana Luckmann-a. (1975-1)

Dež. gledališče v Ljubljani.
 Štev. 48. Dr. pr. 910.

V četrtek, dne 19. januarja 1899.
 Nova opera! Prvikrat: Nova opera!

Lohengrin.

Velika romantična opera v 3 dejanjih. Besede in glasbo zložil Rikard Wagner. Poslovenil M. Markič. Kapelnik g. H. Benšek. Vpizoril režiser g. J. Noll.

Blagajnica se odpre ob 7. uri. — Začetek ob 7.45. uri. — Konec po 10. uri. Pri predstavi sodeluje orkester sl. c. in kr. peh. polka Leopold II. št. 27.

V soboto, dne 21. januarja: „Lohengrin“.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 15. januarja: Franc Wagner, c. kr. umirovlj. ravnatelj pom. uradov in c. kr. stotnik, 78 let, Turjaški trg št. 1, ostarelost.

V deželni bolnici:

Dne 13. januarja: Boštjan Keržmanec, kajžar, 49 let, leger.
 Dne 14. januarja: Karolina Kobald, brzojavnega sluge hči, 11 mes. davica.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m.

Januarj	Čas opa-zovanja	Stanje baro-metra v mm.	Tempera-tura v °C.	Vet-ovi	Nebo	Padačina v 24 urah
17.	9. zvečer	733.4	2.9	sl. sever	oblačno	
18.	7. zjutraj	737.7	1.6	sl. jzhod	oblačno	
	2. popol.	736.6	2.1	sl. jzhod	oblačno	126 mm

Srednja včerašnja temperatura 5.4°, normala: —2.5°.

Dunajska borza

dne 18. januarja 1899.

Skupni državni dolg v notah.	101 gld. 45 kr.
Skupni državni dolg v srebru.	101 „ 35 „
Avstrijska zlata renta.	120 „ — „
Avstrijska krona renta 4%.	101 „ 85 „
Ogerska zlata renta 4%.	119 „ 65 „
Ogerska krona renta 4%.	97 „ 95 „
Avstro-ogerske bančne delnice	933 „ — „
Kreditne delnice.	360 „ — „
London vista.	120 „ 45 „
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58 „ 95 „
20 mark.	11 „ 78 „
20 frankov.	9 „ 55 1/2 „
Italijanski bankovci	44 „ 17 1/2 „
C. kr. cekini	5 „ 69 „

Odda se služba

hišnika

kateri je brez otrok. — Povpraša naj se na Dunajski cesti št. 7 v pisarni za posredovanje služeb Th. Novotny. (89—2)

Št. 754.

(84—3)

Popravek

Pri srečkanju srečk ljubljanskega loterijskega posojila dne 2 t. m. ni bila srečka št. 59510, ampak srečka št. 29.510 z dobitkom 30 gld. vzdignjena.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dne 7. januarja 1899.

Posredovalnica stanovanj in služeb

G. FLUX

Gospodske ulice št. 6 (99)

priloga 2 brhki čedni in urni kuharici za vsa, 25 in 28 let stari, ena Kranjska, druga Štajerska, ki dobro kuhate, likate na svetlo in lepo čedno pospravljate, s letnimi spridavali in dobrim povpraševanjem; — dalje več močnih deklet za vse porabnih in spretnih za vsako delo, nekatero grede tudi drugam; — brhko mlado natakarico, sigurno računarico in izurjeno v obvešanju z gosti. — Iste se hišno za tukajšnje prav dobro meščansko hišo.

Citraši

ter vsi oni, ki se želijo z malimi stroški kot samouki gotovo in temeljito naučiti igrati na citre, se s tem uljudno pozivljajo, da blagovolijo svojo č. adresu naznaniti po poštni dopisnici podpisane, ki jim bode doposlal brezplačno in franko obsežen popis novosti in pregled najboljših učnih pripomočkov za citre. — Naslov: Josip Sorg v Zagrebu. (2—2)

Pomočnika in učenca

sprejme takoj

J. C. Fraunseiss

špecerijska in delikatesna trgovina na Mestnem trgu v Ljubljani. (100—1)

Varstvo proti prehlajenju in mnogim boleznim dajejo naši zakonito varovani, jako praktični

suhi klozeti

z zavitkovno vložko.

Največja čednost brez vsacega izpiranja z vodo. Popolnoma brez smradu. Najsolidnejše izdelani iz litega železa, emajlirani, sedalo in pokrov fino politirani. Cena 15 gld. (102—1)

M. Felth, Wien, II., Taborstrasse 11/B.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1898. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 5 m. po noči obojni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selthal Ausse, Solnograd; čez Klein-Raifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj obojni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selthal v Solnograd; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne obojni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne obojni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selthal v Solnograd, Lend-Gstein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Cur h, Geneve, Pariz, čez Klein-Raifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzenj, Marijine vare, Hebr, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — **Proga v Novo mesto in v Kočevje.** Mešani vlaki: Ob 6 uri 15 m. zjutraj, ob 12. uri 55 m. popoldne, ob 6. uri 30 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano j. k. Proga iz Trbiža.** Ob 5. uri 46 m. zjutraj obojni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Lince, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 17 m. dopoldne obojni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Lince, Steyra, Pariza, Geneve, Cur iha, Bregenca, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend Gasteina, Ljubna, Celovca, Lince, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne obojni vlak z Dunaja, Ljubna, Selthal, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer obojni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — **Proga iz Novoga mesta in Kočevja.** Mešani vlaki: Ob 8. uri 19 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 35 m. zvečer. — **Odhod iz Ljubljane d. k. v Kamnik.** Ob 7. uri 23 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. — **Prihod v Ljubljano d. k. iz Kamnika.** Ob 6. uri 56 m. zjutraj, ob 11. 8 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. (1)

Kompagnon

se išče za neko dobro idočo — novo obrt. Kapital 8—10.000 gld.

Mlad trgovec, ki ima veselje do potovanja, ima prednost. (90—2)

Naslov pove upravnistvo „Slov. Nar.“.

Preostanek

založe

manufakturnega blaga

Pred škofijo št. 2

se bode

razprodal

do dne 28. januarja na drobno globoko pod ceno.

Na skladišču je še mnogo ostankov sukna in damskega blaga itd. zim-ske in letne sezone. (80—2)

Št. 1214. (94—2)

Razglas.

V četrtek, dne 19. t. m., dopoldne ob 9. uri vršila se bode v hiši št. 11 na Dunajski cesti

prostovoljna javna dražba

premičnega blaga, kakor: pohištva, obleke i. t. d.

Kupci se vabijo z dostavkom, da bode kupljene reči takoj plačati in odstraniti.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dne 14. januarja 1899.

Posojilnica in hranilnica v Moravčah

registr. zadruga z neomejeno zavezo

obrestuje hranilne vloge po

4 3/4 %

t. j. gld. 4.75, in plačuje rentni davek.

(101—1)

Načelnistvo.

V prijazno znanje!

Plzensko pivo

iz meščanske pivovarne v Plznu

kateraga izborna kakovost je od nekdanj svetovno znana, imajo na prodaj v sodih v Ljubljani:

Gosp. Fantini, restavrat, Gradišče št. 2; Gosp. Karol Koiser, hotel pri „Maliču“;

„Bilina & Kasch, pri „Roži“; „Fröhlich, hotel pri „Slonu“.

Zalogo za pivo v sodih in v steklenicah za Kranjsko ima g. Fantini, Gradišče št. 2.

V steklenicah imajo je v izvirni napolniti na prodaj:

Gospod Fantini, gospod Stacul, gdna Awanzo in gospod Fraunseiss.

Friderik Reim

generalni zastopnik, Gradeo, Jungferngasse št. 1.

(98—1)

DR. IVAN GLASER

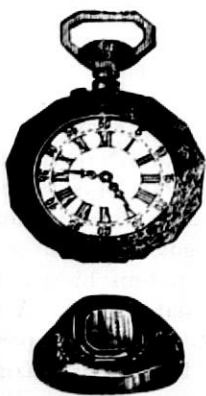
odvetnik v Mariboru

naznanja p. n. občinstvu, da je otvoril početkom meseca prosinca t. l.

odvetniško pisarno v Mariboru

Tegetthof-ova ulica št. 22, v pritličji na levo.

Poslovne ure od 8. do 12. dopoldne in od 2. do 6. popoldne

Ženini in neveste ne zamudite prilike!

Velika in bogata zaloga vsakovrstnih ur in verižic, prstanov namizna oprava iz pravega in kina-srebra, posebno velika izbira za gg. ženine in neveste in to po najnižjih cenah.

Vabim na mnogobrojen obisk ter pošiljam na zahtevo tudi cenike po pošti zastoni.

FRAN ČUDEN

urar in trgovec

(44—4)

v Ljubljani na Mestnem trgu nasproti rotovža.